

Työtoiminnan järjestäminen Satakunnan hyvinvointialueen vammaispalveluille / työosuusraha

KHALL 13.01.2025 § 11
2260/00.04.01/2025

Valmistelija

Ulla Norrbo

Työllistymistä tukeva toiminta ja työtoiminta vammaispalveluissa
(thl.fi/julkaisut/kasikirjat/vammaispalvelujen-kasikirja):

Vammaispalvelulain mukainen kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminta kuuluu hyvinvointialueen erityisen järjestämisvelvollisuuden piiriin. Tämä tarkoittaa, että kehitysvammaisella henkilöllä on subjektiivinen oikeus saada vammaispalvelulain mukaista kehitysvammaisten henkilöiden työtoimintaa, jos vammaispalvelulaissa määritellyt edellytykset palvelun saamiseksi täyttyvät. Hyvinvointialueen on tällöin järjestettävä palvelu määrärahoista riippumatta.

Työtoiminnan tarkoitus on tukea kehitysvammaisen henkilön toiminta- ja työkykyä sekä edistää hänen pääsyään työelämään. Työtoiminnalla tuetaan kehitysvammaisen henkilön omia vahvuuksia työelämään osallistumisessa. Laissa ei ole tarkkaan määritelty työtoiminnan sisältöä. Työtoiminta pitää järjestää henkilön yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Työtoiminnasta tai vammaispalvelulain mukaisesta kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminnasta ei makseta palkkaa, koska kyseessä on sosiaalipalvelu. Työtoimintaan osallistuvalla voidaan maksaa työosuusrahaa. Työosuusrahan maksamisvelvoitetta tai määrää ei ole lailla säännelty. Verovapaan työosuusrahan yläraja on 12 euroa päivässä.

Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus on kokouksessaan 29.10.2024 (357 §) päättänyt työtoimintaa koskevasta muutoksesta kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisen työosuusrahan maksamisessa 1.1.2025 alkaen. Muutoksen myötä hyvinvointialue ei enää maksa hyvinvointialueen oman yksikön ulkopuolelle sijoitetussa työtoiminnassa olevan asiakkaan työosuusrahaa omasta budjetistaan, vaan laskuttaa työosuusrahan palveluntuottajalta, esim. kunnalta tai yritykseltä. Hyvinvointialueen omassa yksikössä sijoitetussa työtoiminnassa olevan asiakkaan työosuusraha maksetaan suoraan hyvinvointialueen budjetista. Mikäli hyvinvointialue ei pääse aiemmin työtoimintapaikan tarjonnan palveluntarjoajan kanssa sopimukseen työosuusrahan maksamisesta, hyvinvointialue etsii asiakkaalle toisen työtoimintapaikan.

Satakunnan hyvinvointialue perustelee muutosta valtakunnallisilla käytänteillä sekä kustannusten säästämisellä.

Hyvinvointialueen maksamat korvaukset 1.1.2025 alkaen:

*Lain kuntouttavasta työtoiminnasta mukainen työtoiminta:

Kuntouttava työtoiminta toimintaraha: 9 € / toimintapäivä + matkakorvaus (itse ajaen) 0,33 € / km

*Sosiaalihuoltolain mukainen työtoiminta (päihde- ja mielenterveyspalvelut):

Työosuusraha / alihankintatyö: 9 € / toimintapäivä

Työosuusraha / sijoitettu toiminta: 12 € / toimintapäivä.

*Lain kehitysvammaisten erityishuollosta mukainen työtoiminta:

Työosuusraha / sijoitettu toiminta: 12 € / toimintapäivä + matkakorvaus (itse ajaen) 0,33 € / km. Työosuusrahan maksaminen edellyttää, että

sijoitetun toiminnan palveluntuottaja maksaa työosuusrahan osuuden hyvinvointialueelle.

Kankaanpään kaupunki on mahdollisuuksien mukaan tarjonnut työtoimintaa / ns. sijoitetun toiminnan (ent. avotyö) työtehtäviä Satakunnan hyvinvointialueen vammaispalvelujen kautta osoitetuille henkilöille. Sopivien tehtävien järjestäminen, suunnittelu ja tehtävistä suoriutumisen opastaminen, valvonta ja raportointi sitovat kaupungin henkilöstöresursseja. Jatkossa maksettavaksi tulisi myös työosuusraha (12 euroa / työtoimintapäivä, yhteensä noin 2800 e / henkilö / vuosi).

Käytännössä Satakunnan hyvinvointialueen päätös tarkoittaa sitä, että hyvinvointialue siirtää omia kustannuksiaan kuntien ja yritysten kustannettavaksi. Mahdollisuus työtoimintaan osallistumiseksi on kuitenkin yksilötasolla merkittävä. Työtoiminnalla tuetaan henkilön toiminta- ja työkykyä sekä omia vahvuuksia työelämään osallistumisessa.

Talousarviossa vuodelle 2025 ei ole varauduttu työtoiminnan maksuosuuden muutokseen.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää, että kaupungin organisaatiossa järjestetään edelleen ja mahdollisuuksien mukaan työtoimintatehtäviä Satakunnan hyvinvointialueen vammaispalveluille. Kaupunki sitoutuu maksamaan työosuusrahan 12 €/työtoimintapäivä hyvinvointialueelle.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Täytäntöönpano	Toimialajohtajat
Lisätietoja antaa	Kehittämiskoordinaattori Ulla Norrbo 044 577 5202
